

Leden van de raad

Weert, januari 2024

Onderwerp : veiligheid: stand van zaken.

1. Aanloopfase Experiment gesloten coffeeshopketen

Na een lange voorbereiding is op 15 december 2023 de aanloopfase van het wietexperiment gestart. Het is de bedoeling dat drie telers gereguleerde cannabis gaan leveren aan coffeeshops in Tilburg en Breda. Tijdens de aanloopfase wordt op kleine schaal geoefend met alle systemen en processen en er wordt toezicht gehouden op de geslotenheid van de keten. Andere telers mogen aan de aanloopfase meedoen op het moment dat ze klaar zijn om te leveren. Ze moeten wel voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en eisen van de gesloten keten. Tijdens deze fase geldt in alle andere deelnemende gemeenten het bestaande gedoogbeleid. Lessen uit de aanloopfase worden met die andere gemeenten gedeeld, zodat de start van de overgangsfase zo soepel mogelijk verloopt. Ondertussen is nieuwe regelgeving in procedure gebracht om Amsterdam-Oost toe te voegen aan het experiment.

2. Jeugd en Veiligheid

In het Integrale Veiligheidsbeleidsplan 2023-2026 is 'jeugd en veiligheid' omschreven als een thema waar extra aandacht voor moet zijn. Dit is de reden dat de gemeente Weert een subsidie-aanvraag heeft ingediend bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Met de toegekende subsidie gaan we aan de slag met het project *Collect 2 Learn*.

Het vraagstuk dat we met Collect 2 Learn willen aanpakken is de zwakke weerbaarheid onder sommige jongeren, wat als gevolg heeft dat deze jongeren vervreemd raken, criminaliseren, radicaliseren, psychische problemen krijgen, verslaafd worden, maar vooral onthecht worden van hun eigen identiteit en die van hun omgeving. Opgroeiende jongeren zijn gevoelig voor groepsinvloed. De thema's die onze aandacht trekken zijn: polarisatie, diversiteit, inclusie, gelijkwaardigheid, emotionele empowerment, veerkracht en weerbaarheid en interpersoonlijke relaties.

De doelgroep bestaat uit jongeren tussen 14 en 25 jaar die het niet lukt om te voldoen aan de maatschappelijke waarden en normen waardoor ze hun eigen identiteit dreigen kwijt te raken. Van het ministerie is 46.200 euro ontvangen. Hiervan wordt 31.200 euro besteed aan de uitvoering van het project. De overige 15.000 euro worden ingezet voor een evaluatie door Radar advies zodat we meer inzicht krijgen in succes- en faalfactoren van deze interventie en de werkzame mechanismen.

In oktober 2023 is de training *Straatcultuur* verzorgd binnen de gemeente Weert. Deze was verdeeld in twee sessies van drie uur. De training is gegeven aan bijna alle BOA's en een aantal politieagenten van onze gemeente. In de training is gesproken over een aantal thema's:

- Straathierarchieën bij jongeren;
- Bejegening van groepen jongeren op straat;
- Herkennen van bepaalde signalen en opschalen.

Door deze training ontstaat er een betere aansluiting met de jeugd op straat. De training werd verzorgd door STRDR.nu in samenwerking met het RIEC.

3. Position paper van het RIEC/LIEC

‘Samen slimmer en sterker tegen ondermijnende criminaliteit’

Ondermijnende criminaliteit bedreigt onze maatschappij en rechtstaat. De aanpak van ondermijnende criminaliteit heeft de afgelopen jaren flink aan kracht gewonnen door de grote inzet van de overheid op lokaal, regionaal, landelijk en internationaal niveau. Door steeds beter samen te werken kunnen de RIEC-LIEC partners ondermijnende criminaliteit effectiever voorkomen en bestrijden. Om het tij te keren moeten we echter samen slimmer en sterker tegen ondermijning optreden. Daarvoor moet de integrale samenwerking op drie punten worden uitgebouwd:

- Meer uitvoeringskracht;
- De maatschappij weerbaarder maken;
- Knelpunten in gegevensdeling oplossen.

Criminelen doen alles voor geld en macht. Of dit nu is via drugshandel, mensenhandel, zorgcriminaliteit of vastgoedcriminaliteit. Een moord of handgranaat is voor iedereen zichtbaar, maar het grootste deel van ondermijning vindt juist onder de radar plaats: in de buurt, in het café, op het schoolplein, bij de sportvereniging en soms zelfs in het bestuur. Met geld en invloed, en vaak ook geweld en intimidatie, proberen criminelen onze maatschappij in hun greep te krijgen. Dit ondermijnt onze samenleving en rechtsstaat. We hebben geen keuze: hier moeten we hard tegen optreden. Dit kunnen we alleen als overheden, maatschappelijke instellingen en private partijen goed samenwerken en domein overstijgend denken.

4. De Limburgse Norm: een handreiking voor een weerbare overheid

Op 26 oktober 2023 heb ik, samen met de andere burgemeesters van Limburg, de ‘Limburgse Norm’, een handreiking voor een weerbare overheid, in ontvangst genomen. Deze handreiking gaat onze gemeente helpen om, op het gebied van weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit, de eigen organisatie verder te versterken. Er wordt gestreefd naar een gezamenlijk niveau voor een weerbare overheid in Limburg. De gemeenten, de provincie en het Waterschap gaan aan de slag om zichzelf, en daarmee de samenleving als geheel, nog beter te beschermen tegen criminelen.

Een weerbare overheid is essentieel om tegenwicht te kunnen blijven bieden tegen ondermijning. Gemeenten spelen een belangrijke rol bij de aanpak van ondermijning. Criminelen zijn voortdurend in beweging en houden zich niet aan gemeentegrenzen. Het is belangrijk dat we als partners in de aanpak hierin meebewegen, en beter nog criminelen vroegtijdig de pas afsnijden. Criminelen zoeken namelijk altijd naar nieuwe mogelijkheden om hun illegale activiteiten te blijven ontplooiën. Het is daarom belangrijk dat de bestuurlijke weerbaarheid niet enkel binnen de afzonderlijke organisaties op orde is, maar ook binnen de regio als geheel.

De Limburgse norm is breder dan alleen de aanpak van ondermijning. Het betreft de volgende thema's:

- Bewustwording en organisatie op het gebied van ondermijning
- Integriteit en veilige werkomgeving
- Veilige publieke taak (aanpak agressie)
- Informatiepositie en informatiebeveiliging

- **Beleid en handhaving**
- **Communicatie rondom het thema ondermijning.**

Binnen Weert werken we al hard aan deze thema's en op veel punten zullen we voldoen aan de norm. Aan de hand van de checklist uit de handreiking wordt in 2024 inzichtelijk gemaakt waar voor Weert nog verbeterpunten liggen. Daarna worden deze opgepakt. Ik zal u hierover, via dit veiligheidsoverzicht, blijven informeren.

5. Interbestuurlijk handhavingsteam Midden-Limburg

Met versterkingsgelden van het Ministerie van Justitie & Veiligheid wordt ingezet op het intensiveren van de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de bestuurlijke handhaving. De samenwerking wordt o.a. vorm gegeven door het inrichten van een regionaal interventieteam. In totaal worden voor Limburg vijf interventieteams opgericht. Weert maakt deel uit van het interbestuurlijk handhavingsteam Midden-Limburg. Vanuit deze versterkingsgelden is een teamleider geworven die per 15 januari 2024 aan de slag gaat. Zij heeft als taak om het team op te starten en om de randvoorwaarden in te richten en hierbij ook te zorgen voor ambtelijke en bestuurlijke commitment bij alle zeven gemeenten. Daarna zal de dagelijkse coördinatie van het team en de afstemming met de gemeenten tot het takenpakket horen. De aansturing van deze teamleider gebeurt door en onder verantwoordelijkheid van alle gemeenten (Onze gemeente is beheergemeente). Het interventieteam zal bestaan uit toezichthouders (bouw en milieu) en BOA's. Het team heeft als hoofdtaak om bestuurlijke controles uit te voeren op lokale en/of integrale casuïstiek op het gebied van ondermijning en kunnen dus gericht zijn op overkoepelende thema's zoals vakantieparken, buitengebied of bedrijventerreinen.

6. Cyber24

Onze gemeente heeft in nauwe samenwerking met HALT en de Philips van Horne scholengemeenschap een stap gezet om de cyberveiligheid van jongeren te vergroten. Door het spel Cyber24 te introduceren in vier klassen op de Philips van Horne werd een nieuwe en boeiende manier gevonden om leerlingen bewust te maken van de gevaren en uitdagingen op het gebied van cybercriminaliteit.

Het spel is ontworpen als een interactieve ervaring die jongeren inzicht geeft in de complexiteit van de online wereld en hen leert hoe ze zichzelf kunnen beschermen tegen diverse vormen van cyberdreigingen. Door de deelnemende klassen onder te dompelen in realistische scenario's van cyberaanvallen, phishing-pogingen en identiteitsdiefstal, bood het spel een educatieve en meeslepende ervaring die de leerlingen actief betrok bij het begrijpen van de risico's en het belang van cyberveiligheid. Tijdens de sessies werden de leerlingen uitgedaagd om samen te werken, problemen op te lossen en cruciale beslissingen te nemen om zichzelf te beschermen tegen virtuele gevaren. De interactieve aard van Cyber24 stimuleerde niet alleen teamwork en communicatie binnen de klassen, maar gaf ook de kans om essentiële vaardigheden te ontwikkelen, zoals kritisch denken, risicobeoordeling en digitale weerbaarheid. De impact van het Cyber24-spel op de leerlingen was opmerkelijk. Door deel te nemen aan deze ervaring waren ze beter voorbereid om de risico's van online interacties te herkennen en te vermijden. De bewustwording die tijdens het spel werd gecreëerd, bood een waardevolle gelegenheid voor de jongeren om hun gedrag online te evalueren en na te denken over de maatregelen die ze kunnen nemen om hun online veiligheid te waarborgen.

De samenwerking tussen onze gemeente, Halt en de Philips van Horne heeft geleid tot een verhoogd bewustzijn van cyberdreigingen onder de deelnemers en tot het vergroten van hun cyberweerbaarheid.

Er wordt getracht om dit soort initiatieven structureel in te bedden in het onderwijzen van digitale vaardigheden die van grote waarde zijn in de steeds digitaler wordende wereld.

7. Cijfers tot 1 november 2023 (bron politie)

Gemeente Weert

	2019	2020	2021	2022	2023	gemiddeld
Woninginbraken	93	66	58	49	74	68
Diefstal uit schuur	31	42	28	22	29	30
Diefstal v.a. auto	100	88	74	123	143	106
Diefstal fiets	237	159	98	176	179	170
Diefstal bedrijf / instelling	11	7	3	4	4	6
Winkeldiefstal	116	106	55	85	122	97

	2019	2020	2021	2022	2023	gemiddeld
Jeugdoverlast	86	160	127	94	77	109
Overlast drugs /alcohol	175	154	108	150	143	146
Burenruzies	106	121	102	137	81	109
Huiselijke twist zonder vervolg	47	27	30	30	29	33
Huiselijk geweld	63	72	52	52	30	54
Huisverbod	25	29	23	25	29	26
Kindermishandeling	17	14	8	8	10	11
Drugshandel	15	14	22	15	14	16
Horizontale fraude	247	407	397	290	218	312
Cybercrime	5	34	20	22	29	22
Verwarde personen	286	335	377	365	272	327

Raymond Vlecken
Burgemeester